

udstykkede en Ejendom i smaa Parceller, vilde Arvefæsteafgifterne blive delt i mange smaa Beløb, som var vanskelige at operere med; det maatte man ogsaa bort fra. Nu spørger jeg: Gælder disse to Betragtninger ikke ogsaa Pengeafgifter? Jo, absolut, de gælder ganske bestemt Pengeafgifter lige saa vel som Afgifter i Korn. Jeg vil tillade mig at spørge den højtærede Landbrugsminister, om han, da han skrev dette Lovforslag, har tænkt paa, hvilke udmærkede Chancer han ved det, han her har foreslaaet, giver dem i Hænde, som ønsker at angribe dem hele Lov for Domstolene. De ærede Medlemmer, som har siddet her i Tinget fra den Tid, vi behandlede den nuværende Lov, vil erindre, at et tidligere Medlem af dette Ting, Grev Knuth, Lilliendal, under Forhandlingerne erklærede, at han vilde søge at angribe Loven ved Domstolene, vilde søge at opnaa, at Domstolene underkendte den hele Lov som grundlovsstridig. Nu staar det saaledes for mig, at det kan være tvivlsomt nok, hvilket Udfald Grev Knuth, Lilliendal, kunde faa af den Sag. Domstolene vil, som det er naturligt, altid være overordentlig varsome med at underkende en af Rigsdagen vedtagen og af Kongen stadfæstet Lov, og jeg anser det for ikke urimeligt, at Domstolene kunde være tilgængelige for den Betragtning, at ligesom Staten tidligere har fundet det rigtig at afskaffe eller omdanne Rettigheder, som ikke længere fandtes tidsvarende, f. Eks. Hoveri og Pligtarbejde, saaledes kunde Staten ogsaa være berettiget til nu at afskaffe Arvefæsteafgifter og andre Grundafgifter, naar det befandtes, at de ikke længere tjente Samfundets Vel, men tværtimod traadte hindrende i Vejen for moderne, for rigtige, erkendte samfundsmæssige Principper. Men ganske anderledes stiller Forholdet sig dog, naar man i Almindelighed afløser Arvefæsteafgifter og Grundafgifter, men ganske vilkaarligt undtager enkelte Afgifter: Pengeafgifterne, blot fordi det er til Fordel for Yderne. En saadan Vilkaarlighed giver et overordentlig svagt Standpunkt overfor Domstolene, og jeg skulde tro, at Grev Knuths Udsigter til at vinde sin Proces er ikke ubetydeligt forøgede ved det Lovforslag, som den højtærede Minister nu har stillet.

I øvrigt skal jeg ikke nu paa dette Trin gennemgaa Lovforslaget i Enkeltheder;

jeg har tidligere haft Lejlighed til udførligt at udtale mig om den hele Sags materielle Indhold, og dertil henviser jeg. Jeg skal kun tillade mig at dvæle nogle Øjeblikke ved et Par Ændringsforslag, der er vedtagne af det høje Folketing.

I den højtærede Ministers Lovforslag var der hjemlet en Ret for Afgiftsyderen til, hvis han trængte til Penge til Berigtigelse af Afløsningssummen, da at optage et Laan i sin Ejendom hertil med samme Prioritet, som den paagældende Afgift tidligere havde. Prioriteten kan optages med Afløsningssummens fulde Beløb, hvis der kun gives en Rente af 4 pCt. p. a.; hvis derimod Rentefoden er $4\frac{1}{2}$ eller 5 pCt., reduceres Beløbet forholdsvis. Det forekommer mig, at allerede dette kunde være noget betænkeligt, thi set fra de efterstaaende Panthaveres Standpunkt er det dog eet, at de skal staa tilbage for en Afgift, som altid er og bliver en Afgift og intet andet, og noget andet, at de skal staa tilbage for en Prioritet, som kan forfalde, saaledes at der søges Fyldestgørelse i Ejendommen for hele Prioritetens Beløb. Men i det høje Folketing er man gaaet endnu betydelig videre. For det første har man tilladt, at der kan optages Prioritet fremfor Efterpanthaverne til Afløsningssummens fulde Beløb ikke blot til en Rente af 4 pCt., men ogsaa til en Rente af $4\frac{1}{2}$ pCt., og til Støtte derfor anførte Ordføreren, at Yderens Stilling er faktisk blevet forbedret ved Afløsningen, saaledes at han ogsaa bliver bedre i Stand til at opfylde sine øvrige Forpligtelser. Det mener man saa de efterstaaende Panthavere kan slaa sig til Ro med og roligt finde sig i, at han optager den 1ste Prioritet ikke blot til 4, men ogsaa til $4\frac{1}{2}$ pCt. Hvorledes nu dette kan forenes med Paastanden om, at Afgiftsyderen faar fuld Erstatning, forstaar jeg ikke. Jeg forstaar ikke, hvorledes man paa den ene Side kan hævde, at Afløsningen bringer Afgiftsyderen en meget væsentlig Fordel, og paa den anden Side vil hævde, at Afgiftsyderen faar fuld Erstatning. Men dernæst er den Ændring, som er vedtaget i det høje Folketing, mere vidtgaende paa et andet Punkt, som man maaske slet ikke rigtig har tænkt over. Efter den højtærede Ministers Forslag var det en given Ting, at den 1ste Prioritet, som optoges til Be-